

BART TOMMELEIN

Lijden en leiden in covidtijden

Inhoud

Twee verschillende werelden - woord vooraf door Marc Noppen	8
Schouder aan schouder	11
Bart Tommelein grijpt burgemeesterssjerp	13
Een valse start: mijn fiets is gepikt	16
Vrijdag de dertiende	19
Oei... Ik ben besmet!.....	22
KVO gered dankzij corona	25
Herwonnen vrijheid	27
De clash der titanen	29
Versoepelen is moeilijker dan verstrengen	30
Het coronajuweel	33
De strandcabine: 'datsja' van de Noordzee	34
De verboden bank	35
Strandpas, reservering of aanmelding.....	38
Wie belasting betaalt, krijgt voorrang.....	40
Ere wie ere toekomt	42
Oostende heeft een plan	43
Oostende: dé shoppingstad van de Belgische kust	44
Hoffelijkheidsakkoorden voor de uitgangsbuurt.....	45
Oostende klaar voor de zomer	46
Komen er evenementen in Oostende?	47
Oostende eindelijk filevrij	49
Big brother is watching you	50
Station Oostende: achillespees van de stad	51
Van dagtoerisme naar verblijfstoerisme	53
De trein der traagheid	55
NMBS belooft maatregelen	57
Strandredders in de frontlinie	59
Uit of thuis: de burgemeester blijft op post	60
Terugblik op de zomer 2020	63
Strandredders hijsen de rode vlag	64
Terug naar school	66
Het ongenoegen groeit	67
The masked singer	69
2020 wordt een rampjaar	72
Wat met het WK Veldrijden	74
Een nieuwe regering... een nieuwe coronagolf	76
Alles andermaal dicht	78

De horeca heruitgevonden: takeaway.....	80
Help! De kust wordt versmacht door de NMBS	82
Lectuur zorgt voor afleiding	84
Een (ab)normaal eindejaar	86
De foute Sint en de uitleg van de minister	89
De Oostendebon: indirecte belastingverlaging	92
Een nieuw jaar en een financiële kater	95
Oostende opnieuw naar af	96
Vaccinatie en toekomstplannen voor de zorgsector	99
Virtuele versus fysieke aanwezigheid	100
Een nieuw fenomeen: vaccinatienijd	102
Een ongeluk komt nooit alleen	104
Coronakapsel: made in Oostende	107
Met de dood bedreigd	109
In het oog van de storm	111
Beroepsverklikkers	112
Nagelbijten tijdens de krokusvakantie	114
De charme van aan het raampje zitten	115
Op naar Pasen	116
Het geduld raakt op	118
Vaccinatienijd neemt toe	121
Rush op vastgoed in Oostende	122
Heropening van de terrassen	124
De bijna fatale spuit	127
Licht aan het einde van de tunnel	128
Oostende ontwaakt	130
Vakantievoorkeur neigt naar eigen land	131
De culturele heropstanding van Oostende	132
Daar is de zon, de drukte en de politie	134
Bart Tommelein voor de derde keer opa	137
Zomer in Oostende... bijna terug als vroeger	140
Zomerevenementen herrijzen uit het coronapuin	142
Oostende omarmt Mariakerke en Raversijde	144
Goed nieuws	146
Eindelijk verlof	148
Opnieuw onrustwekkende cijfers	150
Epiloog	155
Dankwoord	159

Twée verschillende werelden

Onverwacht kreeg ik de vraag om het voorwoord te schrijven voor dit boek over de ervaringen van Bart Tommelein gedurende de COVID-19-pandemie. Onverwacht, want op enkele korte ontmoetingen na, ik sprak hem als ziekenhuis-CEO op het Martelarenplein toen hij Vlaams minister was en later nog eens in de VRT-studio van Terzake, had ik nooit de gelegenheid om lange(re) gesprekken te voeren met de huidige burgemeester van Oostende. Deze laatste korte maar aangename kennismaking en het verschijnen van mijn eigen boek over de voorbije periode, waren allicht de triggers van deze vraag.

Na het lezen van de eerste draft, heb ik zonder aarzelen toegezegd.

Omdat er zoveel herkenbaar is, in toch twee verschillende werelden. En omdat dit een boek is over leiderschap en management. (Crisis)management van een grote kuststad, in zijn geval, en (crisis)management van een ziekenhuis, in mijn geval. Technisch en inhoudelijk erg verschillend. Maar het *leadership*, dat gaat over de omgang met en over het motiveren, meetrekken, inspireren, betrekken... van mensen, is zeer vergelijkbaar. Met de Oostendenaars in zijn geval, met de medewerkers (en patiënten) van een ziekenhuis, in mijn geval. Leiden en lijden. Hier had ik diverse aha-erlebnissen. Zeer herkenbaar!

Hoe leg je bepaalde overheidsmaatregelen (die soms toch niet uitblonken door helderheid) praktisch uit? De burgemeester vermeldt bijvoorbeeld de problemen rond het definiëren (en dus ook implementatie en ordehandhaving) van 'niet-essentiële verplaatsingen'. Ik voeg daar nog graag het nu hilarische 'het zich niet bewegend verplaatsen in parken kan het voorwerp uitmaken van een aanmaning' aan toe, met bijhorende explicatie door Pieter De Crem, voormalig minister van Binnenlandse Zaken.

Net als tussen diverse ziekenhuizen in verschillende streken van het land, bleken er ook verschillen tussen de kuststeden te bestaan. Met bijhorende spanningen, uiteraard. Herkenbaar.

Belangrijke herkenningen en *take-home messages* staan vermeld in dit boek, en lijken quasi universeel. 'Versoepelen is moeilijker dan verstrengen', is er zo één. Ook in het ziekenhuis was dit een hele moeilijke, zo onder meer het opnieuw lossen van maatregelen en toelaten van non-covidzorg, op een gecontroleerde wijze. 'Je kan nooit voor iedereen goed doen', héél herkenbaar! 'De meerderheid volgt de regels, een minderheid verknoeit het.' Héél herken-

baar! ‘Uit of thuis, de burgemeester (de hoogste in rang) blijft op post.’ Héél herkenbaar! En ook de soms uiterste grimmigheid van (dikwijls anonieme) reacties, veelal op sociale media, op bepaalde uitspraken of beleidsbeslissingen. Héél herkenbaar.

Maar samen met de burgemeester deel ik het optimisme en voluntarisme dat ook heel erg aanwezig is in dit boek, namelijk de goede wil om verschrikkelijk je best te doen met als doel goed te doen voor zoveel mogelijk mensen. Verantwoordelijkheid opnemen. En ik hou van de mooie neologismen die zijn ontstaan waaronder de term ‘vaccinatienijd’, of – zeker in zijn maar ook een beetje in mijn geval – ‘coronakapsel’. Voor de virologen was het allicht te vroeg, maar de heropening van de kappers was voor de esthetici onder ons toch wel een goede zaak...

Het lijkt me dat de burgemeester van Oostende een groot hart heeft. Voor de medemens in het algemeen, en voor ‘zijn Oostende’ in het bijzonder. En

als onze UZ Brussel cardioloog Pedro Brugada het heeft nagekeken en zegt dat het goed werkt, kan hij gerust zijn en aan zijn ‘Ikigai’ verder werken. Met andere woorden die plek waar hij zijn job graag doet, goed doet, er voor betaald wordt, èn er een persoonlijke en maatschappelijke meerwaarde creëert.

Oostende. (En is dat ook niet een klein beetje Brussel-aan-Zee...?)

PROF DR MARC NOPPEN,
CEO UZ BRUSSEL

Schouder aan schouder

Twee politieke rivalen zitten tijdens het Belgisch Kampioenschap Veldrijden broederlijk naast elkaar op de eretribune van de Wellington renbaan in Oostende. Johan Vande Lanotte (sp.a), minister van Staat en burgemeester van de stad Oostende zit naast Bart Tommelein (Open Vld), viceminister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie. Ondanks de politieke tegenstelling smeden ze samen een plan.

“Als we dit hier kunnen realiseren, dan zijn we ook in staat om het wereldkampioenschap Veldrijden in 2021 naar Oostende te halen. Laten we de handen in elkaar slaan en alles op alles zetten om Oostende op de wereldkaart van het veldrijden te plaatsen!”

Beiden zijn ze ervan overtuigd dat, wanneer ze de krachten bundelen, zowel vanuit de Vlaamse regering als bij het internationaal organiserend comité UCI (Union Cycliste Internationale), de kansen voor dé Stad aan Zee voldoende groot zijn om in hun opzet te slagen.

Johan Vande Lanotte zal als burgemeester het gewicht van de stad Oostende en zijn connecties als voormalig federaal minister in de weegschaal leggen. Bart Tommelein engageert zich om er in de schoot van de Vlaamse regering voor te pleiten om de nodige financiële middelen vrij te maken.

Bart Tommelein, die kort voordien zijn kandidatuur voor het burgemeesterschap van Oostende had aangekondigd, voegt er nog schrander aan toe:

“We zullen na de gemeenteraadsverkiezingen van volgend jaar dan wel zien wie van ons beiden in 2021 mee op het podium staat om de medailles uit te reiken!”

Niets deed in januari 2017 vermoeden dat een wereldwijde pandemie een onverwachte wending zou geven aan dit laatste want, omwille van COVID-19 en het daaraan gekoppeld publieksverbod tijdens het WK Veldrijden in januari 2021, heeft noch Vande Lanotte, noch Tommelein de medailles kunnen uitdelen.

Bart Tommelein grijpt burgemeesterssjerp

De teerlingen zijn geworpen. Na enige onduidelijkheid komt Open Vld met kopman Bart Tommelein als de uiteindelijke winnaar uit de verkiezingsstrijd. Enkele weken later krijgt de nieuwe coalitie gestalte. Open Vld zal samen met N-VA, Groen en CD&V het toekomstig bestuur van de stad Oostende uitmaken. Sp.a (Vooruit) sputtert nog even maar het is snel duidelijk dat de socialisten gedoemd zijn om de eerstkomende zes jaren plaats te nemen in de oppositiebanken. Bart Tommelein belooft zijn ministerpost te verlaten om begin 2019 als nieuwe burgervader van de kuststad de plaats van Johan Vande Lanotte in te nemen.

Na een eerste collegezitting voor de bevoegdheidsverdeling op 2 januari 2019 komt, bijna dag op dag twee jaar na het BK Veldrijden in Oostende, het nieuwe schepencollege, voorgezeten door kersvers burgemeester Bart Tommelein, op maandag 7 januari samen in het Oostends stadhuis. Onder het motto ‘nieuwe bazen, nieuwe wetten’ kondigt zich een nieuw bewind aan. Johan Vande Lanotte trekt zich terug uit de politiek en keert als advocaat - ditmaal in het team van Walter Van Steenbrugge - en als professor aan de Gentse universiteit terug naar zijn roots.

Het werk van de nieuwe coalitie kan beginnen.

“Geen gemakkelijke start,”

beaamt Bart Tommelein.

“Dat 2019 een bewogen jaar was, is zowat het minste dat je erover kan zeggen. In dat eerste jaar is heel veel gebeurd. Eedaflegging, installatie van de gemeenteraad, de nieuwe schepenen die van start gingen. Noem het gerust een jong schip dat van wal stak met een voor Oostende onuitgegeven coalitie. Het was alleszins een ploeg die heel gemotiveerd was om er de volgende zes jaar het beste van te maken.”

Met tussentijdse parlementsverkiezingen en een Europese stem-busslag op zondag 26 mei 2019 werd voor Bart Tommelein en een aantal kopstukken uit de Oostendse politiek bovendien de aandacht tijdelijk verdeeld tussen het gemeentelijk en het nationaal niveau.

“Druk, druk, druk! Voor we het wisten zaten we al volop in de zomer. We zagen dat er in onze kuststad een aantal opkomende noden waren. Amokmakers kregen in het stedelijk zwembad toegangsverbod en het vermoeden bestond dat ze hun actieterrein zouden verleggen naar het strand. Mede daarom werd beslist om vanaf de zomer van 2020 een strandpolitie in het leven te roepen. Nieuw voor Oostende. Toch werd het in 2019 al bij al een mooi voorjaar en een schitterende zomer met een bruisend strandleven; Oostende voor Anker, de Paulusfeesten, Theater Aan Zee, baasjes die met hun hondjes tijdens welbepaalde momen-

ten op het stand mochten wandelen, fietsers die terug het Leopoldpark in mochten en ga zo maar door. Allemaal trends en bewegingen die de nieuwe bestuursperiode inleidden.”

In het najaar kwam de nieuwe bestuursploeg pas echt op toeren-tal. Het eerste Ontbijt met de Burgemeester in het Kursaal van Oostende ten voordele van verschillende goede doelen, ontving meer dan 800 deelnemers. Heel belangrijk was de opmaak van de meerjarenbegroting die vanaf 2020 in werking trad. En het ambitieuze armoedebestrijdingsplan, dat opgesteld werd samen met alle diensten, het middenveld en de mensen in armoede zelf, om de oorzaken van armoede structureel aan te pakken.

“Het jaar 2020 zou voor Oostende dus de start worden van een belangrijk decennium waarin we effectief al onze nieuwe plannen konden gaan uitvoeren.”